

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Rolno-Przemysłowego "B."
sp. z o.o. w B.
przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w W.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie powodowej S. G.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 października 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sformułował w formie pytań: „Czy nie stanowi nieproporcjonalnej ingerencji w prawa majątkowe, których ochrona zagwarantowana jest w art. 64 ust. 1 Konstytucji RP, zaoferowanie dzierżawcy nieruchomości należącej do Skarbu Państwa, na podstawie art. 4 ust. 7 Ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, zmiany umowy dzierżawy, która nie zawierała dotąd postanowienia o możliwości wyłączenia z umowy 30% powierzchni użytków rolnych będących przedmiotem dzierżawy, w ten sposób, że z umowy wyłączone zostanie 30% dzierżawionej powierzchni, arbitralnie wskazanej przez KOWR, które to wyłączenie powinno zostać zrealizowane w zamian za przyznanie prawa pierwszeństwa nabycia pozostałej części nieruchomości, jeżeli KOWR zdecyduje się na jej sprzedaż, z pominięciem wymogu faktycznego dzierżawienia nieruchomości przez okres co najmniej trzech lat, jeżeli sankcją za niezawarcie takiej umowy jest pozbawienie dzierżawcy prawa pierwszeństwa zakupu nieruchomości oraz prawa do bezprzetargowego przedłużenia umowy dzierżawy, w sytuacji, w której jeszcze przed zmianą umowy, dzierżawca spełniał warunki skorzystania z prawa pierwszeństwa, a więc dzierżawił faktycznie nieruchomość przez co najmniej trzy lata, a co za tym idzie, dobrowolna zmiana umowy mogąca skutkować utratą w krótkiej perspektywie dochodów z tej części nieruchomości, nie przyniosła dzierżawcy w rzeczywistości żadnego ekwiwalentu ani rekompensaty, gdyż przyznane mu prawo pierwszeństwa posiadał już wcześniej?”

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz

przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Problem sformułowany przez powoda nie ma cech określonych wyżej, gdyż został już objaśniony w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym przede wszystkim w uchwale z 19 października 2017 r., III CZP 45/17 (OSNC 2018, nr 5, poz. 48), w której Sąd Najwyższy stwierdził, że dzierżawcy, który na podstawie art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw złożył Agencji Nieruchomości Rolnych oświadczenie o skorzystaniu z uprawnienia do zakupu dzierżawionej nieruchomości rolnej Skarbu Państwa z zastosowaniem prawa pierwszeństwa przewidzianego w art. 29 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, nie przysługuje roszczenie o zawarcie umowy sprzedaży. Stanowisko to zostało przez Sąd Najwyższy podtrzymane w wyroku z 15 lutego 2019 r., II CSK 700/19 (niepubl.). Przytoczone przez skarżącego orzecznictwo sądów powszechnych mające świadczyć o rozbieżności poglądów co do wykładni art. 4 ust. 7 i 8 ustawy zmieniającej pochodzi z czasu przed wydaniem uchwały z 19 października 2017 r., III CZP 45/17. Powód nie powołuje się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na taką argumentację, której by Sąd Najwyższy nie miał na uwadze przy podejmowaniu uchwały z 19 października 2017 r., III CZP 45/17, a jedynie zarzuca, że Sąd Najwyższy zbyt powierzchownie rozważył okoliczności istotne z punktu widzenia odpowiedzi, jakiej należało udzielić w sprawie. Niewątpliwie jednak uprawnienia właściciela do rzeczy i decydowania o sposobie korzystania z niej oraz o tym, czy w ogóle i w jakich

okolicznościach nimi rozporządzi, zasługują na dalej idącą ochronę niż uprawnienia wywodzone przez dzierżawcę ze stosunku obligacyjnego z właścicielem.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398 § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

jw